

Sygn. akt V KK 77/13

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 maja 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Michał Laskowski

Protokolant Joanna Sałachewicz

w sprawie P. M. P.

skazanego z art. 279 §1 k.k. w zw. z art. 283 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu, w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 8 maja 2013 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego
od wyroku Sądu Rejonowego w K.

z dnia 11 października 2012 r.

uchyla zaskarżony wyrok w zakresie orzeczenia o obowiązku
naprawienia szkody nałożonym w oparciu o art. 72 § 2 k.k. (pkt V
wyroku), a wydatkami postępowania kasacyjnego obciąża Skarb
Państwa.

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w K. wniósł do Sądu Rejonowego w K. akt oskarżenia przeciwko P. M. P., oskarżając go o to, że w nocy z dnia 16/17 czerwca 2012 r. w K., przy ul. M. 52, po uprzednim wypchnięciu ramy drzwi wejściowych wraz z drzwiami wejściowymi do sklepu monopolowego o

nazwie „E.”, dokonał włamania skąd zabrał w celu przywłaszczenia wyroby alkoholowe w postaci dwóch butelek wódki o pojemności 0,5 litra firmy „Absolwent”; dwie butelki wina firmy „Grand Theatre” o pojemności 0,7 litra oraz wyroby tytoniowe w postaci paczki papierosów firmy „Viceroy Light”, gdzie straty łączne powstałe w wyniku tego zdarzenia wyniosły 105,58 złotych na szkodę W. ., przy czym czyn ten stanowił wypadek mniejszej wagi - tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 283 k.k.

Jednocześnie, na podstawie art. 335 § 1 k.p.k., prokurator wniósł o wydanie wobec oskarżonego wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy i wymierzenie mu za czyn z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 283 k.k., uzgodnionej z nim kary 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby oraz kary grzywny w wysokości 50 stawek dziennych przy przyjęciu wysokości jednej stawki na kwotę 10 złotych. Wniosek przewidywał także oddanie oskarżonego pod dozór kuratora, orzeczenie przepadku dowodu rzeczowego, zaliczenie okresu zatrzymania na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności, zasądzenie od oskarżonego kosztów postępowania i wymierzenie opłaty sądowej, jak również orzeczenie obowiązku naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego w terminie 3 miesięcy od daty uprawomocnienia się wyroku. W zakresie tego ostatniego obowiązku prokurator we wniosku nie wskazał podstawy prawnej jego nałożenia.

Wniosek ten został przez prokuratora uzgodniony z oskarżonym w dniu 19 czerwca 2012 r., w trakcie przesłuchania go w charakterze podejrzanego (k. 25-27, k. 38-39, k. 42).

W dniu 11 października 2012 r. Sąd Rejonowy w K. odbył posiedzenie w przedmiocie złożonego wniosku o skazanie oskarżonego P. M. P. bez rozprawy; w posiedzeniu brali udział prokurator oraz oskarżony.

W trakcie posiedzenia sądu, prokurator zmodyfikował swój wniosek złożony w trybie art. 335 § 1 k.p.k., wskazując, iż podstawą prawną orzeczenia wobec oskarżonego obowiązku naprawienia szkody powinien być przepis art. 46 § 1 k.k., natomiast okres zatrzymania oskarżonego powinien być zaliczony na poczet rzeczywiście wykonywanej kary. Powyższa

modyfikacja w zakresie środka karnego znalazła oparcie w treści zeznań pokrzywdzonego, który w trakcie przesłuchania w dniu 5 lipca 2012 r. złożył wnioski o orzeczenie w wyroku obowiązku naprawienia wyrządzonej mu przestępstwem szkody na podstawie art. 46 § 1 k.k. (k. 31).

Odnosząc się do tego stanowiska prokuratora, oskarżony wyraził zgodę na powyższą modyfikację wniosku i podtrzymał swoją zgodę na skazanie bez przeprowadzania rozprawy. Wyraził zgodę na orzeczenie wobec niego obowiązku naprawienia szkody w trybie art. 46 § 1 k.k., z wykonalnością już po uprawomocnieniu się wyroku.

Sąd Rejonowy w K. wnioski prokuratora uwzględnił, na podstawie art. 394 § 1 k.p.k. w zw. z art. 343 § 4 k.p.k. ujawnił bez odczytywania stosowne protokoły oraz dokumenty (k. 55), następnie zaś wydał wyrok i uznał oskarżonego za winnego zarzucanego mu czynu z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 283 k.k., a na podstawie art. 283 k.k. wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie w oparciu o art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawiesił na okres 3 lat próby. Na podstawie art. 73 § 2 k.k. oddano oskarżonego pod dozór kuratora na okres 3 lat, a w oparciu o przepis art. 33 § 2 k.k. wymierzono mu grzywnę w ilości 50 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na 10 zł. Zaliczono oskarżonemu na podstawie art. 63 § 2 k.k. okres zatrzymania w dniu 19 czerwca 2012 r. na poczet grzywny, przyjmując, iż dzień ten równał się dwóm dziennym stawkom. W oparciu o art. 72 § 2 k.k. zobowiązano oskarżonego do naprawienia szkody przez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego kwoty 105,58 zł w terminie 3 miesięcy od uprawomocnienia się wyroku. Ponadto na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązano oskarżonego do naprawienia szkody przez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego kwoty 105,58 zł. Rozstrzygnięto także o dowodzie rzeczowym oraz obciążono oskarżonego kosztami procesu.

Wyrok ten nie został zaskarżony i stał się prawomocny z dniem 19 października 2012 r.

Kasację od tego wyroku na korzyść skazanego wniosł Prokurator Generalny. Zaskarżając wyrok w części dotyczącej orzeczenia o środku

probacyjnym w postaci obowiązku naprawienia szkody, zarzucił mu rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 343 § 6 i § 7 k.p.k. w związku z art. 335 § 1 k.p.k., polegające na skazaniu P. M. P. wyrokiem bez przeprowadzenia rozprawy i orzeczeniu wobec oskarżonego, obok kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, m.in. środka karnego na podstawie art. 46 § 1 k.k. w postaci obowiązku naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego W. S. kwoty 105,58 zł. oraz orzeczenie jednocześnie, z rażącym naruszeniem przepisu art. 72 § 2 k.k., środka probacyjnego, na mocy którego oskarżony został zobowiązany do naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz tego samego pokrzywdzonego, tym samym przestępstwem, kwoty pieniędzy w analogicznej wysokości, w terminie trzech miesięcy od daty uprawomocnienia się wyroku, podczas gdy z brzmienia tego ostatniego przepisu Kodeksu karnego jednoznacznie wynika, iż możliwość orzeczenia środka probacyjnego w postaci obowiązku naprawienia szkody występuje jedynie w przypadku, gdy sąd nie orzeka środka karnego na podstawie art. 46 § 1 k.k. w zw. z art. 39 pkt 5 k.k., oraz pomimo uwzględnienia wniosku prokuratora, który przewidywał orzeczenie wobec P. M. P. jedynie środka karnego w postaci obowiązku naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego.

Podnosząc ten zarzut autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej orzeczonego środka probacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jako oczywiście zasadna podlegała uwzględnieniu w trybie określonym w art. 535 § 5 k.p.k. Jest oczywiste, że w toku postępowania karnego w ramach uzgodnień prokuratora oraz oskarżonego co do warunków skazania bez rozprawy, doszło do uzgodnienia co do nałożenia obowiązku naprawienia szkody w postaci środka karnego określonego w art. 46 § 1 k.k. Tymczasem akceptując ten wniosek, co wynika z treści protokołu posiedzenia, Sąd Rejonowy w K. orzekł dwukrotnie o obowiązku naprawienia tej samej szkody na rzecz pokrzywdzonego W. S. – raz, w formule środka karnego z art. 46 § 1 k.k., a po raz drugi, jako środka probacyjnego z art. 72

§ 2 k.k. Z treści art. 72 § 2 k.k. wynika w sposób oczywisty, że nałożenie obowiązku naprawienia szkody na podstawie tego przepisu nie jest możliwe, gdy orzeczony został środek karny określony w art. 39 pkt 5 k.k., tj. obowiązek naprawienia szkody. Tymczasem wbrew treści tego przepisu Sąd Rejonowy w K. orzekł obowiązek naprawienia szkody jako środek probacyjny, pomimo tego, iż orzekł także uzgodniony przez strony postępowania środek karny z art. 46 § 1 k.k. Tym samym doszło nie tylko do rażącej obrazy art. 72 § 2 k.k., ale także do rażącego naruszenia art. 343 § 7 k.p.k., albowiem sąd wydał wyrok w trybie art. 335 § 1 k.p.k. pomimo, że rozstrzygnął co do obowiązku naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego w sposób odmienny od ustaleń stron postępowania oraz treści, zmodyfikowanego w trakcie posiedzenia, wniosku.

Konieczne stało się zatem uchylenie orzeczenia o nałożeniu obowiązku probacyjnego z art. 72 § 2 k.k. Takie rozstrzygnięcie usuwa wadliwe, wydane z rażącym naruszeniem wskazanych w kasacji przepisów prawa procesowego oraz prawa karnego, orzeczenie, co czyni zbytecznym wydanie orzeczenia o charakterze następczym.

Z tych zatem powodów należało orzec jak w wyroku.